Utbildningsinspektion i Åsebro skola, förskoleklass och grundskola årskurserna 1–7

Innehåll

Inledning 1
Underlag 1
Beskrivning av skolan 2
Sammanfattande bedömning 2
Bedömning av resultaten 3
Bedömning av genomförandet 3
Bedömning av förutsättningarna 6

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Åsebro skola den 17 oktober 2006. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen avser att visa hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se/ Inspektion).

Kommunen har ansvar för att de brister inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket inom tre månader vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från Melleruds kommun och Åsebro skola**,** dels den information som samlats in under besöket. Rapporten grundas även på annan information om kommunen och skolan från exempelvis Skolverkets nationella uppföljningssystem.

I Åsebro skola intervjuades elever, personal och rektorn samt föräldrar med barn i olika årskurser. Inspektörerna besökte lektioner i samtliga årskurser. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Rektor har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Åsebro skola	Antal elever
Skolbarnsomsorg	32
Förskoleklass	9
Grundskola	132
Individintegrerad elev obligatoriska särskolan	1

Åsebro skola ligger på Dalboslätten, mellan Mellerud och Vänersborg. Flertalet elever har svenska som modersmål.

Skolan byggdes på 1950- talet och har därefter renoverats och byggts till. Skolgården tillsammans med skolans närområden ger goda förutsättningar att motivera eleverna till lekar och aktiviteter under skoldagen.

Skolans vision är att vara en ”hälsofrämjande och lärande skola” där elever och personal arbetar i arbetslag.

Vid skolan finns en föräldraförening.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Åsebro skola och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga skolförfattningar.

Eleverna vid Åsebro skola trivs och känner sig trygga vid skolan och det finns ett aktivt värdegrundsarbete.

I skolan har flertalet av personalen pedagogisk utbildning och eleverna når goda kunskapsresultat. Intervjuer och dokument visar att skolans mål och synen på lärandet i skolan visar vad som uttrycks i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet.

Skolan har nära till natur och olika aktiviteter och skolgården inbjuder till lek och spel.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brist snarast måste åtgärdas.

- Skolans likabehandlingsplan uppfyller inte de krav som ställs på en sådan plan (lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever).

Inspektörerna bedömer att det finns behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden.

- Skolan bör förbättra uppföljningen och utvärderingen av elevernas kunskapsutveckling i andra ämnen än svenska, matematik och engelska.
- Elevernas inflytande och möjlighet att påverka innehåll i undervisningen och former för eget lärande bör öka.

- Skolan bör diskutera hur innehållet i undervisningen kan bli intressant och relevant för alla elever samt att arbetssätt och arbetsformer utgår från elevers olika behov.
- Skolan bör utveckla sitt kvalitetsarbete, så att det blir ett reellt verktyg i skolans kvalitetsarbete.
- Datorn som pedagogiskt verktyg bör utvecklas.

Bedömning av resultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt de nationella målen för lärandet särskilt angivna i skollagen, läroplanen, de nationella kursplanerna och programmålen.

Eleverna i förskoleklassen ges enligt inspektörernas bedömning möjlighet till utveckling och lärande och en grund för fortsatt skolgång. Enligt kvalitetsredovisningen är läsförmågan i årskurs 1 nästan 100 procent.

Skolverkets diagnosmaterial används samt nationella prov för årskurs 5. Enligt skolans kvalitetsredovisning för läsåret 2004/2005 har 11 av skolans 23 elever i årskurs 5 uppnått målen vid de nationella ämnesproven i ämnet svenska. I matematik har 7 elever och i engelska har 13 elever uppnått målen. 2005/06 har 10 av skolans 15 elever i årskurs 5 uppnått målen i ämnena svenska och engelska. I matematik har 6 elever uppnått målen.

Uppföljning av elevernas kunskapsutveckling skall ske även i andra ämnen än svenska, matematik och engelska. Skolan har inte någon samlad bild av elevernas kunskapsutveckling. Inspektörerna bedömer att skolan bör förbättra uppföljningen och utvärderingen av elevernas kunskapsutveckling i andra ämnen än svenska, matematik och engelska.

Lärarna anser att de försöker öka elevernas medvetenhet om mål att sträva mot liksom mål att uppnå i de olika ämnena. Intervjuade elever uttrycker däremot att de inte känner till målen, utan att det är lärarna som har kunskaper om målen för utbildningen. Flera elever säger att det är viktigt att lära sig mycket, men har inte uppfattat att det finns nationella mål för utbildningen. I skolans kvalitetsredovisning för läsåret 2005/06 står att man vill medvetengöra eleverna om det ansvar de har för sitt eget lärande. Man har som mål att inför detta läsår göra en tydlig målbeskrivning i svenska, matematik och engelska och att denna information skall ges till föräldrarna vid höstens föräldramöte. Inspektörernas bedömning är att skolans lärare utvecklar och har påbörjat ett arbete med att göra elever och föräldrar medvetna om de nationella målen för utbildningen.

Inspektörernas intryck är att eleverna trivs och känner sig trygga i skolan och att det finns ett aktivt värdegrundsarbete.

Bedömning av genomförandet

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet, innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen, individanpassning och stöd, utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning, kvalitetssäkring och förbättringsarbete, skolledning och intern kommunikation.

Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanen och i andra författningar för respektive skolform.

Arbetsmiljö och delaktighet

Vid inspektionstillfället får inspektörerna intrycket av att det finns en öppen och god stämning i skolan eleverna emellan. Eleverna är stolta över sin skola och är glada över att visa inspektörerna såväl lokaler som utemiljön runt skolan. Eleverna uppger att det sällan förekommer bråk, kränkningar och mobbning. De är också medvetna om till vem eller vilka de skall vända sig i den händelse de känner sig otrygga i skolan.

Eleverna får tillfälle att arbeta under demokratiska former i klassråd och elevråd. Eleverna ger exempel på att elevrådet får vara med och bestämma i vissa frågor, men att dessa frågor ofta är kopplade till den yttre miljön som till exempel att köpa spel och lekredskap. Några elever i årskurs 7 berättar att de varit med och planerat lektioner i idrott och hälsa.

Enligt både lärare och elever har eleverna dock begränsat inflytande och begränsade möjligheter att påverka innehåll i undervisningen och formerna för sitt eget lärande. Inspektörerna bedömer att elevernas inflytande bör förbättras.

Åsebro skola har inför detta läsår upprättat en likabehandlingsplan. Åsebroskolans likabehandlingsplan uppfyller inte de krav som ställs på en sådan plan. Planen omfattar inte alla former av kränkande behandling d.v.s. diskriminering, trakasserier och kränkande behandling som inte har samband med diskrimineringsgrunderna s.k. annan kränkande behandling. Planen saknar vidare en översikt över de insatser som behövs för att främja likabehandling d.v.s. främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder. Ansvarsfördelningen mellan rektorn eller någon annan med motsvarande ledningsfunktion och personal saknas. Hur händelser och åtgärder skall dokumenteras redovisas inte. Inspektörerna bedömer att planen inte uppfyller gällande krav.

Organisation och arbetssätt

Elever och personal är organiserade i arbetslag och inspektörerna ser exempel på hur samverkan och flexibilitet sker för att öka elevernas möjlighet att utvecklas.

Enligt läroplanen skall undervisningen anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Undervisningen skall med utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper främja elevernas fortsatta lärande och kunskapsutveckling. Lärarna planerar undervisningen som i stor utsträckning är inriktad på att eleverna arbetar enskilt, men ibland i par eller i grupp. Inspektörerna noterar att det i vissa klasser förekommer att de elever som är färdiga med ett moment i sina uppgifter får vänta in sina klasskamrater. Vissa av de elever som inspektörerna intervjuar beskriver att mycket av vad de gör i skolan är enkelt och att de skulle vilja ha större utmaningar t.ex. i form av att lösa problem och att forska. Den särskilda satsning skolan gör på att öka elevernas intresse för läsning ger eleverna tillfälle till stimulans att välja böcker efter egna individuella förutsättningar. Eleverna är också, som tidigare nämnts, omedvetna om att det finns nationella mål att sträva mot och att uppnå. Inspektörerna vill betona vikten av elevinflytande och varierade arbetsuppgifter för en undervisning som är anpassad till elevers individuella behov. Skolan bör enligt inspektörernas

bedömning diskutera hur innehållet kan bli intressant och relevant för alla elever samt att arbetssätt och arbetsformer utgår från elevers olika behov.

Skolan har tydliga rutiner för att upptäcka elever som kan vara i behov av särskilda stödåtgärder och att ge dem det stöd de behöver. För dessa elever upprättas åtgärdsprogram som blir ett redskap för både eleven och skolans personal när det gäller att planera och utveckla den pedagogiska verksamheten kring en enskild elev. Inspektörernas bedömning är att åtgärdsprogram upprättas och att detta sker i samverkan med elev och vårdnadshavare samt att uppföljning och utvärdering görs regelbundet.

Utvärdering av lärandet/bedömning

Enligt författningarna skall läraren, eleven och elevens vårdnadshavare genomföra utvecklingssamtal. Samtalet skall handla om elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling utifrån en utvärdering av elevens utveckling i relation till målen i läroplan och kursplaner. Lärarna i skolan arbetar med att utveckla individuella utvecklingsplaner utifrån varje elevs förutsättningar. Intervjuade elever uppger att de är med och sätter mål i sin individuella utvecklingsplan (IUP) och att denna ligger till grund för utvecklingssamtalet.

Kvalitetsarbete och ledning

Enligt förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. skall varje skola årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten. Kvalitetsredovisningen skall innehålla en bedömning av i vilken mån de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. För Åsebro skola upprättas årligen en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i uppföljningen och utvärdering i verksamheten. Det sker också kontroll av hur vissa delar av verksamheten fungerar genom enkäter till berörda.

Inför upprättandet av skolornas kvalitetsredovisningar får alla skolor i uppdrag av kommunen att redovisa särskilda mål samt mål som anknyter till målen i läroplanen. Åsebroskolans kvalitetsredovisning beskriver en struktur utifrån mål, vidtagna åtgärder, uppnådda resultat och analys. Skolans kvalitetsredovisning uppfyller formellt kraven på vad en kvalitetsredovisning skall innehålla. Inspektörernas intryck är dock att skolans personal inte helt ser detta kvalitetsarbete som ett redskap för att utveckla verksamheten utan snarare ser det som något som rektorn har ansvar för. Det finns därför enligt inspektörernas bedömning anledning för skolan att utveckla sitt kvalitetsarbete till att bli ett reellt verktyg i skolans vardag.

Rektorn har arbetat som rektor sedan 2004 och går nu den statliga rektorsutbildningen. Skolan har, enligt rektorn, en föräldraförening som träffas regelbundet. Enligt lärarna är rektorn pedagogisk ledare och den som driver pedagogisk utveckling tillsammans med sin personal. Personalen upplever rektorn som förtrogen med verksamheten och hon utmanar personalen i pedagogiska frågor. Eleverna uppger att de vet vem som är rektor och att rektorn ofta är ute i verksamheten. Inspektörernas intryck är att det på skolan finns ett gemensamt engagemang men också en stor grad av frihet för den enskilde läraren. Inspektörernas bedömning är att rektorn är väl förtrogen med verksamheten.

Bedömning av förutsättningarna

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen; tillgång till den utbildning som skall erbjudas, information om utbildningen, personalens kompetens samt tillgång till läromedel, pedagogiska material och utrustning. Nationella bestämmelser finns bl.a. i skollagen.

I Åsebro skola finns fritidshem där skolbarnsomsorg erbjuds till och med att barnet är 12 år. Fritidshemmet är öppet mellan klockan 06.30 och 18.30. Utevistelse utgör en väsentlig del av verksamheten och personalen försöker ta vara på barnens önskemål och de får lära sig att ta ansvar i en social gemenskap där värdegrundsfrågor står i fokus.

Vårdnadshavare informeras på olika sätt, exempelvis genom veckoblad, allmänna föräldramöten och på skolans webbplats.

Inspektörerna bedömer att eleverna har tillgång till utbildning i en omfattning som ger dem möjlighet att nå målen för utbildningen och en utbildning som överensstämmer med författningarna

I Åsebro skola har flertalet av personalen en pedagogisk utbildning enligt rektorn.

Inspektörernas bedömning är att lokaler, tillgång till läromedel, pedagogiskt material och andra hjälpmedel ger eleverna möjlighet att få en tidsenlig utbildning för att nå de nationella målen. Datorutrustning finns men används i begränsad omfattning, enligt elever och personal, på grund av delvis gamla program och att internetuppkoppling i Åsebro inte fungerar fullt ut. Inspektörerna bedömer att användningen av datorn som pedagogiskt verktyg bör utvecklas.

I skolan finns ett välutrustat bibliotek, där två av lärarna är biblioteksansvariga.

Datum	Ort
2007-03-21	Göteborg

Sonja Henriksson

Birgit Persson